

..... pieczętka WKK										
	Kod ucznia									
			-			-				
	Dzień		Miesiąc		Rok					
DATA URODZENIA UCZNIĄ										

KONKURS POLONISTYCZNY
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH
ETAP REJONOWY

Drogi Uczniu,

witaj na II etapie konkursu polonistycznego. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy 14 stron i zawiera 11 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które zostały umieszczone w odpowiednim, wykropkowanym pod pytaniem, miejscu.
- Brudnopis nie będzie oceniany.

Czas pracy:

120 minut

Liczba punktów
możliwych

do uzyskania:

100

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Motyw przewodni:

Bo wolność... Krzyżami się mierzy!

Historia ten jeden ma błąd! Feliks Konarski

Tekst I

„Wysoko w górze, w powietrzu, sprawy życia, śmierci i poczucie obowiązku układały się w prosty, wyrazisty sposób. Były to trzy żelazne, niezłomne potęgi. A jednak czasem na ich twardym podłożu wyrastał miękki, cenny kwiat: koleżeństwo. Kwiat cenny i dziwny, bo gdy raz wykiełkował i wyrósł, zdolny był potem przetrwać szorstkie wichry i znieść najcięższe burze przez długie lata.”

(Arkady Fiedler, *Dywizjon 303*, Wydawnictwo Bernardinum, Pełplin 2007)

Zadanie 1. (0-5) Odwołaj się do treści *Dywizjonu 303* i przedstaw dwa przykłady postaw/zdarzeń zaświadczających o wyjątkowej koleżeństwie lotników.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2. (0-5) Oceń, czy poniższe stwierdzenia odnoszące się do poety Tadeusza Gajcego oraz jego wiersza/piosenki *Moja mała* są prawdziwe czy fałszywe. Zaznacz znakiem X właściwą odpowiedź.

stwierdzenie	prawda	falsz
1. W tekście odnajdziemy również skojarzenia wzięte z mowy potocznej.		
2. Poeta należał do pokolenia spełnionej Apokalipsy/pokolenia Kolumbów.		
3. Poeta należał do pokolenia Magellana.		
4. W tekście odnajdziemy również okalający układ rymów.		
5. Tadeusz Gajcy napisał erotyki inspirowane miłością do Wandy Suheckiej.		

Zadanie 3. (0-2) Słowa Feliksa Konarskiego „*Bo wolność... Krzyżami się mierzy!/Historia ten jeden ma błąd!*” pochodzą z utworu...

- a) Czerwone maki na Monte Cassino
- b) Polskie serce
- c) Żołnierski szlak

Prawidłowa odpowiedź ...

Zadanie 4. (0-9)

- A) W utworze *Jalta* Jacka Kaczmarskiego pojawia się słowo „Triumwirat”. Wyjaśnij jego znaczenie (0-3).

Triumwirat

.....
.....
.....

- B) W trzech zdaniach (pojedynczym i dwóch złożonych) zinterpretuj puentę *Tylko ofiary się nie mylą./ I tak rozumieć trzeba Jaltę!* (0-4).

.....
.....
.....
.....
.....

- C) Zdefiniuj pojęcie puenty (0-2)

Puenta

.....
.....
.....
.....

Tekst II

Zbigniew Herbert

Przesłanie Pana Cogito

Idź dokąd poszli tamci do ciemnego kresu
po złote runo nicości twoją ostatnią nagrodę

idź wyprostowany wśród tych co na kolanach
wśród odwróconych plecami i obalonych w proch

ocalałeś nie po to aby żyć
masz mało czasu trzeba dać świadectwo

bądź odważny gdy rozum zawodzi bądź odważny
w ostatecznym rachunku jedynie to się liczy

a Gniew twój bezsilny niech będzie jak morze
ilekroć usłyszysz głos poniżonych i bitych

niech nie opuszcza ciebie twoja siostra Pogarda
dla szpiclów katów tchórzy - oni wygrażą
pójdą na twój pogrzeb i z ulgą rzucają grudę
a kornik napisze twój ułudzony życiorys

i nie przebaczaj zaiste nie w twojej mocy
przebaczać w imieniu tych których zdradzono o świcie

strzeż się jednak dumy niepotrzebnej
oglądaj w lustrze swą błazeńską twarz
powtarzaj: zostałem powołany - czyż nie było lepszych

strzeż się oschłości serca kochaj źródło zaranne
ptaka o nieznanym imieniu dąb zimowy
światło na murze splendor nieba
one nie potrzebują twego ciepłego oddechu
są po to aby mówić: nikt cię nie pocieszy

czuwaj - kiedy światło na górach daje znak - wstań i idź
dopóki krew obraca w piersi twoją ciemną gwiazdę

powtarzaj stare zaklęcia ludzkości bajki i legendy
bo tak zdobędziesz dobro którego nie zdobędziesz
powtarzaj wielkie słowa powtarzaj je z uporem
jak ci co szli przez pustynię i ginęli w piasku

a nagrodzą cię za to tym co mają pod ręką
chłostą śmiechu zabójstwem na śmietniku

idź bo tylko tak będziesz przyjęty do grona zimnych czaszek
do grona twoich przodków: Gilgamesza Hektora Rolanda
obrońców królestwa bez kresu i miasta popiołów

Bądź wierny Idź

1. Fikcyjna/nieoficjalna nazwa drużyny, której przywódcą był Zeus - nauczyciel geografii.
2. Mały ..... – kategoria akcji konspiracyjnej w czasie okupacji niemieckiej, polegała m.in. na: pisaniu antyhitlerowskich haseł, likwidowaniu akcji propagandowych, powolnej i niesolidnej pracy na rzecz okupanta, utrudnianiu życia kolaborantom.
3. Patron gimnazjum, w którym uczyli się Rudy, Alek i Zośka.
4. Miejscowość, w której urodził się Jan Bytnar.
5. Więzienie mieszczące się między ulicami Dzielną i Pawią. W okresie okupacji jedno z głównych więzień śledczych.
6. Według *Słownika języka polskiego* „ziemne umocnienie polowe (...), coś, co stanowi osłonę lub oparcie dla kogoś lub czegoś”.
7. Kryptonim konspiracyjnej organizacji młodzieżowej pochodzący od miejsca zbrodni dokonanej przez Niemców.

Hasło.....

Jego związek z treścią lektury

.....
.....
.....
.....

Zadanie 7. (0-3) Beatrockowy artysta Bartas Szymoniak wykorzystał w wyjątkowy sposób „organiczne brzmienie” wiersza *Alarm* Antoniego Słonimskiego. Do wybranych fragmentów wiersza dopasuj odpowiednie środki stylistyczne, spełniające określone funkcje brzmieniowe.

Środki stylistyczne wpływające na efekt dynamicznego rytmu wiersza

- a) anafory
- b) powtórzenia
- c) wyliczenia

Warstwa stylistyczna również podporządkowana celom brzmieniowym

- d) wyrazy dźwiękonaśladowcze/onomatopeje
- e) instrumentacja głoskowa/aliteracja

„brzęczy”; „drży”

.....

„tuż, tuż”; „uwaga, uwaga”

.....

„krzyk jak strzęp krwawy”

.....

„**Kiedy** w południe ludzie wychodzą z kościoła

Kiedy po niebie wiatr obłoki gna,

Kiedy na Paryż ciemny spada sen,

Któż mi tak ciągle nasłuchiwać każe?

Któż to mnie budzi i woła?”

.....

„raz, dwa, trzy”; „Bijcie, werble, płaczcie, dzwony kościołów!”

.....

Zadanie 8. (0-5) „*Tatuś pisał, że cierpienie nie bywa neutralne. Że jest na pożytek albo na zgubę*”. Ustosunkuj się do sądu Melchiora Wańkowicza. Przedstaw tezę, którą uzasadnisz dwoma argumentami (przywołanymi z różnych tekstów literackich bądź tekstów kultury).

.....

Argument I

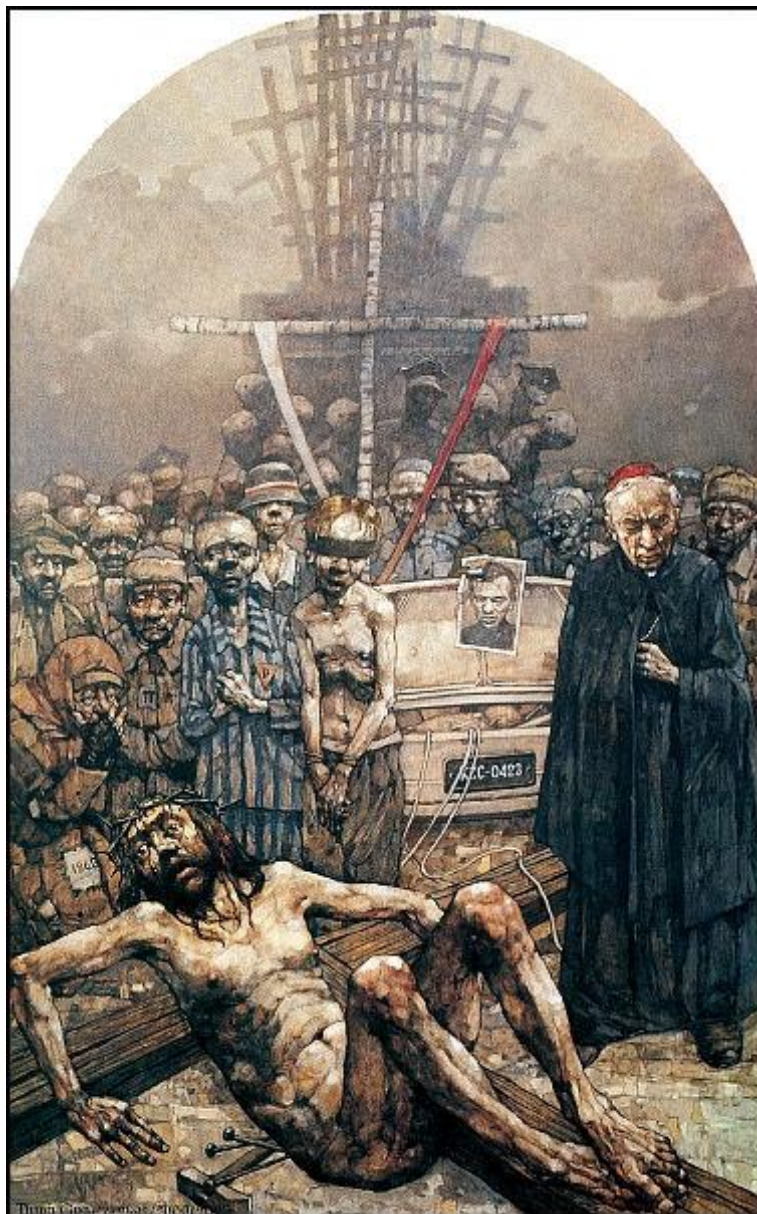
.....
.....
.....

Argument II

.....
.....
.....

Zadanie 9. (0-2) Przywołane przez Witolda Pileckiego słowa: „*Staralem się tak żyć, abym w godzinie śmierci mógł się raczej cieszyć, niż lękać*” są parafrazą cytatu...

- a) Tomasza z Akwinu
- b) Tomasza Antiocheńskiego
- c) Tomasza à Kempis

Zad. 10 (0-3) Autor obrazu Jerzy Duda Grac stwierdza w komentarzu do swego dzieła: *Chrystus sam kładzie się na krzyżu, "przygwoźdżony" do niego ludzkim bólem, męczeństwem ofiar, co cierpiały i umarły w więzieniach, obozach i łagrach, za Boga i Ojczyznę. Pamięć o nich to symbole Polskiej Drogi wiodącej do naszego Zmartwychwstania. Wymień dwa symbole-pomniki wspomnianej „Drogi”.*

I .....

II .....

